

Gorzów Wlkp., 24 kwietnia 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.1.2025.AKrz

Sprawę prowadzi: Agnieszka Krzemińska

Telefon: 95 7851 432

e-mail: agnieszka.krzeminska@lubuskie.uw.gov.pl

Pani

Justyna Kwaśniewska

Kierownik

Ośrodka Pomocy Społecznej

w Bojadłach

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 11 marca 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojadłach (ul. Sulechowska 35 66-130 Bojadła) w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości. Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2024 r. do 11 marca 2025 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Krzemińska – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 57-1/2025 z 4 marca 2025 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Joanna Kędzior – Starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 57-2/2025 z 4 marca 2025 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 4 marca 2025 r. (znak: PS-V.431.1.2025.AKrz).

(akta kontroli str. 1-15)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993);
- Uchwały Nr XXVII.175.2022 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach;
- Zarządzenie Nr 0050.74.2023 Wójta Gminy Bojadła z dnia 29 grudnia 2023 roku w sprawie upoważnienia pracownika administracyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednorazowego świadczenia „Za życiem”, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz do poświadczania zgodności odpisów dokumentu z oryginałem;
- Zarządzenie Nr OPS.021.1.4.2022 z dnia 10 października 2022 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach;
- Upoważnienie nr 22/2018 Wójta Gminy Bojadła z dnia 12 grudnia 2018 r. dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

(akta kontroli str. 16-28; 139-152)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości – **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia, czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość oraz czy rzetelnie i terminowo realizowała jako organ właściwy wierzyciela obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego próbowano ustalić:

I. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Ośrodek działa w oparciu o statut stanowiący załącznik do uchwały Nr XXVII.175.2022 Rady Gminy Bojadłach z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach. Ośrodek jest jednostką organizacyjną Gminy Bojadła, powołaną do realizacji zadań własnych i zleconych z zakresu pomocy społecznej,

wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Strukturę organizacyjną Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach Nr OPS.021.1.4.2022 z dnia 10 października 2022 r. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach zadania z zakresu przyznawania i wypłacania świadczeń wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane są przez stanowisko ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, Kart Dużej Rodziny. Pracownik na tym stanowisku zajmuje się m.in.: przyjmowaniem i kompletowaniem wniosków dotyczących ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego; prowadzeniem postępowania w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami oraz ich zwrotem; przygotowaniem i sporządzeniem decyzji w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, uznaniem dłużnika za uchylającego się od obowiązku alimentacyjnego; prowadzeniem działań wobec dłużników alimentacyjnych; prowadzeniem i archiwizacją dokumentacji związanej ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, dłużnikami alimentacyjnymi oraz sporządzaniem list wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Z dokumentów przekazanych przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach wynika, że zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie kontrolowanym realizowała jedna osoba, która posiada upoważnienie wydane Zarządzeniem NR 0050.74.2023 Wójta Gminy Bojadła z dnia 29 grudnia 2023 r., do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego; prowadzenia postępowań i podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym odbierania od nich oświadczeń majątkowych.

Nadzór nad prawidłową realizacją powyższych zadań w okresie objętym kontrolą sprawował Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach, który realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie upoważnienia nr 22/2018 Wójta Gminy Bojadła z dnia 12 grudnia 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Zatem 100% osób prowadzących postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, posiadają stosowne upoważnienia, o których mowa w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (upoważnienia w aktach kontroli).

(akta kontroli str. 16 – 28, 139-152)

II. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 13 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Kontrolujący stwierdzili, że organ właściwy przyjmował wnioski, zawierające dane określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. Wypełnione wnioski oraz zawarte w nich oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osoby ubiegające

się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski opatrzone były datą wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 15a ust. 1 ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach samodzielnie uzyskiwał i weryfikował od organów podatkowych oraz organów emerytalno-rentowych, dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na 13 skontrolowanych dokumentacji rodzin, w dwóch przypadkach świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano osobom, które ukończyły 18 lat. Wnioskujący w tych przypadkach, zgodnie z art. 15 ust. 4 pkt 3 lit. d ustawy, załączali oświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Kontrolujący stwierdzili, że do wszystkich wniosków załączone były zaświadczenia organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające zasądzone alimenty.

Zgodnie z art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy wnioskodawca zobowiązany jest złożyć oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji. We wszystkich kontrolowanych przypadkach do wniosków wierzycieli zostały załączone oświadczenia o miejscu zamieszkania osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny.

Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych z uwzględnieniem przepisów ustawy.

Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania egzekucyjnego, ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów. W żadnym z kontrolowanych przypadków nie było załączonych wniosków do komornika o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie świadczeniowym przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209 zł. We wszystkich poddanych kontroli sprawach prawidłowo wyliczono dochód rodziny. W trzech ze skontrolowanych decyzji wystąpiła sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1.209 zł i tym samym obniżenia kwoty świadczenia o takie przekroczenie (z art. 2a ustawy).

W dwóch skontrolowanych rodzinach wystąpiła sytuacja zerowego dochodu, w jednej rodzinie dochód na osobę nie przekroczył 100 zł., w trzech rodzinach dochód na osobę mieścił się w przedziale 101 zł – 400 zł, w dwóch w przedziale 401 zł – 900 zł, i w dwóch rodzinach odpowiednio: 901 zł – 1.200 zł.

Reasumując – Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach przeprowadzał postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyznając świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. 100% rodzin, którym przyznano świadczenia

w stosunku do wszystkich rodzin, których dokumentację skontrolowano świadczenie z funduszu alimentacyjnego wyliczono zgodnie z obowiązującymi przepisami. Uchybienie stanowi brak wniosków do komornika o przyłączenie się organu do postępowania egzekucyjnego. Uchybienie to nie wpływa na wyliczenie wysokości świadczeń uprawnionych do alimentów.

(akta kontroli str. 29-56)

III. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 13 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2025 r.), którym w lutym 2025 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na badany okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia 2024 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku. Wszystkie wnioski z badanej dokumentacji wpłynęły w formie papierowej. W sierpniu 2024 r. do jednostki wpłynął jeden wniosek - rozpatrzony został do końca października 2024 r. (termin ustawowy został dochowany). We wrześniu 2024 r. do organu wpłynęło sześć wniosków, a decyzje w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydane zostały maksymalnie do 24. października 2024 r. W przypadku tych wniosków organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 5 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca listopada 2024 r. W październiku 2024 r. do jednostki trafiło pięć wniosków, a decyzje o przyznaniu świadczenia wydane zostały do 17 grudnia 2024 r. (mieszcząc się w ustawowym terminie, który upływał z końcem grudnia 2024 r.). W listopadzie 2024 r. wpłynął jeden wniosek, a decyzja wydana została po 18. dniach od złożenia wniosku.

Średni czas rozpatrywania wniosków z badanej próby wyniósł 30 dni.

Wszystkie skontrolowane decyzje wydane zostały terminowo.

W skontrolowanych decyzjach, wydanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. poz. 1827 z 2024r.) organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. W kontrolowanych ww. decyzjach nie było sytuacji przyznania alimentów w kwocie powyżej 500 zł. co spowodowałoby konieczność obniżenia świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 500 zł.

12 grudnia 2024 r. weszły w życie przepisy zmieniające wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego do 1.000zł, co ma zastosowanie do świadczeń przyznawanych na okres od 1 października 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach, w czterech z kontrolowanych dokumentacjach (tam gdzie ustalone były alimenty w wysokości od 1.000zł), wydał 17 grudnia 2024 r. decyzje o zmianie wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zwiększając wysokość świadczenia do 1.000 zł. W trzech decyzjach była konieczność przeliczenia kwoty świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (sytuacji przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1209 zł, co powodowałoby obniżenie kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy).

Na podstawie przedłożonych list wypłat świadczeń za okres od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r., kontrolujący stwierdzają, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w terminach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczenia (zgodnie z ustawowym wymogiem) w okresach miesięcznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach, jako organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikom alimentacyjnym:

- informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej,
- informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych.

Na 13 skontrolowanych dokumentacji 13. rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ przekazał ww. informacje dla 11 dłużników. W przypadku dwóch dokumentacji, jak wyjaśnia kierownik jednostki, organ wystąpił w lutym 2025 r. do Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego z zapytaniem o dłużnika. Do dnia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej nie otrzymał odpowiedzi, natomiast zgłosił się do jednostki dłużnik, z którym przeprowadzono wywiad alimentacyjny, odebrano oświadczenie majątkowe informując o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego. Ponadto organ zobowiązany jest przekazać te same informacje, co dłużnikowi także organowi właściwemu dłużnika. Siedem osób - dłużników spośród dłużników, których dokumentację kontrolowano - mieszkało poza gminą. W tych przypadkach jednostka kontrolowana przysyłała, zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje dotyczące dłużników (tj. informacje o przyznaniu świadczenia osobie uprawnionej, stan zadłużenia dłużnika) organom właściwym dłużnika. Jednostka kontrolowana wysyłała pisma do organów właściwych dłużnika o podjęcie działań zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy. Pisma takie wysłano w 7. skontrolowanych sprawach, przy których organ był zobowiązany.

W sześciu przypadkach – jednostka była jednocześnie organem właściwym dłużnika.

Kolejnym zobowiązaniem jednostki jako organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie do biura informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu należności wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>) wymienione są cztery biura informacji gospodarczej – stan po ostatniej zmianie wprowadzonej 07.02.2025 r. Z wyjaśnień kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą jednostka przekazywała informacje gospodarcze o dłużnikach alimentacyjnych od listopada 2024 r. minimum raz w miesiącu, po wypłatach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wcześniej (przed listopadem 2024 r.)- nieregularnie. Z przedłożonego raportu o wysłanych informacjach o dłużnikach wynika, że jednostka przekazuje informacje gospodarcze do następujących biur: Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor S.A. (InfoMonitor), Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBiG), Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF) i Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KRD).

Z przedłożonego kontrolującym raportu z 28 lutego 2025 r. przesyłu aktualizacji informacji gospodarczej o dłużnikach alimentacyjnych przekazanych do Biura Informacji Gospodarczej wynika, w jakiej dacie dokonano przesyłu danych. Raport zawiera informację: dane dłużnika, kwota zadłużenia dłużnika alimentacyjnego (w podziale na zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej).

W kontrolowanych raportach, spośród 13 badanych dokumentacji dłużników, w 12. przypadkach dokonano zgłoszenia. W jednym przypadku organ nie dokonał zgłoszenia do BIG, ponieważ nie minął jeszcze ustawowo wymagany okres 6 miesięcznego powstania zaległości z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanej jednostce rozpatrywano wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dokonywano wypłat świadczeń przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie.

Jednostka wypełniała obowiązki organu właściwego wierzyciela - przekazywała dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, danych dotyczących organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne i stanu zobowiązań dłużnika alimentacyjnego oraz zadania przekazywania informacji do organu właściwego dłużnika i w zakresie wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 29-54; 57-89: 156)

IV. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdania o symbolu Fundusz Alimentacyjny-G zamieszczone w CAS, sporządzane za I kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 marca 2024 r.), II kwartał 2024 (wg stanu na 30 czerwca 2024 r.), III kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 30 września 2024 r.) i za IV kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.). Jednostkę obowiązywały następujące terminy przekazania sprawozdania do wojewody – do 15 kwietnia 2024 r. - sprawozdanie za I kwartał 2024 r., do 15 lipca 2024 r. – sprawozdanie za II kwartał 2024 r., do 15 października 2024 r. za III kwartał 2024 r. i do 15 stycznia 2025 r. za IV kwartał 2024 r. Z historii zmian sprawozdania, wynika, że jednostka przekazała przedmiotowe sprawozdania za pośrednictwem CAS: 15 kwietnia 2024 r. (za I kwartał 2024 r.), 10 lipca 2024 r. (za II kwartał 2024r.), 15 października 2024. (za III kwartał 2024 r.) i 15 stycznia 2025 r. (za IV kwartał 2024 r.). Sprawozdania zostały przekazane w obowiązującym jednostki terminie.

Dane przedstawione w kwartalnych sprawozdaniach za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. w trakcie kontroli zostały poddane analizie w zestawieniu z przedłożonymi listami wypłat świadczeń za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Liczba świadczeń i wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu kwartalnym podane są narastająco od początku roku. Kontrolującym przedłożono listy wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.:

- lista nr 1/2024 za miesiąc styczeń 2024 r. z 24.01.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 2/2024 za miesiąc styczeń 2024 r. z 24.01.2024 r. – na kwotę 5.543,06 zł,
- lista nr 3/2024 za miesiąc luty 2024 r. z 22.02.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 4/2024 za miesiąc luty 2024 r. z 22.02.2024 r. – na kwotę 5.043,06 zł,
- lista nr 5/2024 za miesiąc marzec 2024 r. z 26.03.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 6/2024 za miesiąc marzec 2024 r. z 26.03.2024 r. – na kwotę 5.043,06 zł,
- lista nr 7/2024 za miesiąc kwiecień 2024 r. z 26.04.2024 r. – na kwotę 500 zł,

- lista nr 8/2024 za miesiąc kwiecień 2024 r. z 26.04.2024 r. – na kwotę 5.043,06 zł,
- lista nr 9/2024 za miesiąc maj 2024 r. z 22.05.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 10/2024 za miesiąc maj 2024 r. z 22.05.2024 r. – na kwotę 5.043,06 zł,
- lista nr 11/2025 za miesiąc czerwiec 2024 r. z 26.06.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 12/2024 za miesiąc czerwiec 2024 r. z 26.06.2024 r. – na kwotę 5.543,06 zł,
- lista nr 13/2025 za miesiąc lipiec 2024 r. z 26.07.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 14/2024 za miesiąc lipiec 2024 r. z 26.07.2024 r. – na kwotę 5.543,06 zł,
- lista nr 15/2025 za miesiąc sierpień 2024 r. z 26.08.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 16/2024 za miesiąc sierpień 2024 r. z 26.08.2024 r. – na kwotę 5.543,06 zł,
- lista nr 17/2025 za miesiąc wrzesień 2024 r. z 26.09.2024 r. – na kwotę 5.543,06 zł,
- lista nr 18/2024 za miesiąc wrzesień 2024 r. z 26.08.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista nr 19/2025 za miesiąc październik 2024 r. z 24.10.2024 r. – na kwotę 10.357,50 zł,
- lista nr 20/2024 za miesiąc listopad 2024 r. z 26.11.2024 r. – na kwotę 10.457,50 zł,
- lista nr 21/2025 za miesiąc grudzień 2024 r. z 19.12.2024 r. – na kwotę 1.000 zł,
- lista nr 22/2024 za miesiąc grudzień 2024 r. z 23.12.2024 r. – na kwotę 13.107,50 zł,

wynika, że łącznie wypłacono świadczenia na kwotę 87.310,04 zł.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazana w sprawozdaniu kwartalnym za IV kwartał 2024 r. – narastająco od początku 2024 r. (o symbolu Fundusz Alimentacyjny -G) wynosi 87.310,04zł, z czego w części A1 wykazano - 80.150zł i w części A 2 (świadczenia w ramach zasady „złotówka za złotówkę”) – 7.160,04zł. Kwoty wykazane w sprawozdaniach za poszczególne kwartały 2024 r. są zgodne z listami wypłat za okres od stycznia do grudnia 2024 r.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych ujętych w części B wiersz 4.2 sprawozdań za poszczególne kwartały 2024 r. z przedłożonym wyjaśnieniem kierownika jednostki i poleceniem do księgowości dotyczącym wygaszenia należności z tytułu świadczeń wypłaconych w zastępstwie alimentów (dotyczy należności, które wygasły zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów). Dane ujęte w sprawozdaniach odpowiadają kwotom wynikającym z informacji otrzymanej od kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach. Kwotę ujęto w sprawozdaniu za miesiąc, kiedy podjęte było wygaszenie należności dłużnikowi alimentacyjnemu. Dane ujęte w części D1 sprawozdania kontrolujący zestawili z przedłożonymi raportami złożonych wniosków i wydanych decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach 2024 r. Dane przekazane w sprawozdaniu Fundusz Alimentacyjny-G za IV kwartał 2024 r. (część D1) – liczba wniosków o przyznanie świadczenia (wg stanu na koniec każdego miesiąca) sprawdzono z przedłożonym wykazem wniosków dot. świadczenia w funduszu alimentacyjnego (w ujęciu każdego miesiąca odrębnie) – dane te w zakresie dwóch miesięcy nie są zgodne z przedłożonym wykazem wniosków. Analogicznej ocenie poddano liczbę wydanych decyzji ustalających prawo do świadczenia przez organ właściwy wierzyciela. Przedłożony kontrolującym wykaz imienny wydanych decyzji w badanym okresie, przygotowany w układzie chronologicznym, zestawiono z poszczególnymi miesiącami w/w sprawozdania – dane różnią się w czerwcu i lipcu 2024 r. (w sprawozdaniu wykazano po jednej decyzji, których nie ma na wykazie). Jak wyjaśnia kierownik jednostki, niezgodność liczby wniosków i decyzji w ww. sytuacjach wynika z błędnie wprowadzonych danych w systemie.

Dane ujęte w części E sprawozdania za IV kwartał 2024 r. dotyczące liczby rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego zestawione zostały z wykazem rodzin sporządzonym przez jednostkę (stan na dzień 31 grudnia 2024 r.). Analogicznej ocenie poddano liczbę osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wykazanych w części E sprawozdania z wykazem osób uprawnionych do świadczenia przygotowanym przez jednostkę (sporządzonym na 31 grudnia 2024 r.). Powyższe dane ujęte w części E sprawozdania dotyczące liczby osób uprawnionych są zgodne z przedłożonym wykazem, różnią się w zakresie liczby rodzin. Jak wyjaśnia kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach, niezgodność wynika z błędnie wprowadzonych danych w systemie.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych zawartych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym w części F dotyczącej liczby dłużników alimentacyjnych w gminie z przedłożonym wykazem dłużników alimentacyjnych, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika (na ostatni dzień IV kwartału 2024 r.). Liczba wykazanych dłużników w sprawozdaniu w części F za IV kwartał 2024 r. różni się od liczby dłużników w wykazie sporządzonym przez jednostkę kontrolowaną na dzień 31 grudnia 2024 r. co jak wyjaśnia kierownik jednostki spowodowane było błędną interpretacją objaśnień do sprawozdania. Jednostka terminowo sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W sprawozdaniu za II i III kwartał 2024 r. jednostka błędnie wykazała liczbę wniosków i decyzji. Niezgodność w zakresie liczby wniosków dotyczy dwóch miesięcy sierpnia i września 2024 r. (wykazano więcej wniosków w wykazie niż w sprawozdaniu – część D. sprawozdania w. 1.1 – o 2 szt. w sierpniu 2024 i we wrześniu 2024 r. – o 6 szt.). Niezgodność w zakresie decyzji dotyczy miesięcy czerwca i lipca 2024 r. (w sprawozdaniu wykazano decyzje, których brak na wykazie decyzji za ww. okres). Niezgodność dotyczyła również wykazanych w sprawozdaniu - liczby rodzin i dłużników na 31 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 57-85; 90-138; 153-155)

V. Czy spełniony jest obowiązek wykonywania działań informacyjnych?

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych są obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji. Podczas kontroli sprawdzano realizację priorytetu w kwestii związanych z realizacją obowiązków informacyjnych, wynikających z w/w ustawy.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojadłach na tablicy ogłoszeń widnieje plakat dotyczący zadań finansowanych z budżetu państwa. Również na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach - <https://bojadla.naszops.pl/> , w zakładce fundusz-alimentacyjny/świadczenia z funduszu alimentacyjnego, widnieje informacja dotycząca finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienia dotyczące braku wniosków do komornika o przyłączenie się organu do postępowania egzekucyjnego oraz błędnego ujęcia danych w sprawozdaniu z realizacji świadczeń. Jednostka błędnie podała liczby dłużników, dla których jest organem właściwym dłużnika oraz liczbę rodzin, wniosków i decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 17. Kontrola w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 11 marca 2025 r. oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości wykazała uchybienia dotyczące:

- realizacji obowiązku przekazywania wniosków do komornika o przyłączenie się organu do postępowania egzekucyjnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik realizujący zadanie oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru;
- danych ujętych w sprawozdaniu w zakresie liczby dłużników, dla których jednostka jest organem właściwym dłużnika oraz liczby rodzin, wniosków i decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący sprawozdania z realizacji funduszu alimentacyjnego oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zalecam:

- przekazywać wnioski do komornika o przyłączenie się organu do postępowania egzekucyjnego;
- rzetelnie zamieszczać dane w sprawozdaniu z realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:

Wójt Gminy Bojadła